

Hoe armer bevolking, hoe rijker overheid

Hoe armer de Waalse bevolking is, hoe meer geld het Waals Gewest krijgt. Dat heet solidariteit. Maar het omgekeerde geldt ook: als het inkomen van de Walen stijgt, krijgen de Waalse politici minder geld. Dat is een pervers mechanisme.

VAN ONZE REDACTEUR
GUY TEGENBOS

BRUSSEL | Als de Waalse bevolking meer zou werken en dus meer zou verdienen, krijgt het Waals Gewest minder geld. Dat perverse mechanisme dat in de Financieringswet van gemeenschappen en gewesten zit, inspireert Vlaamse onderzoekers en politici al jaren tot een zoektocht naar een nieuwe financieringswet die een 'financiële verantwoordelijkheid' voor de deelstaten invoert. Dan worden Waalse politici beloond als ze goede resultaten boeken rond werkgelegenheidsbeleid.

Het verrast dan ook niet dat de eerste 'beleidspaper' van het kersverse Leuvense studiecentrum voor regionale kwesties, Vives (*DS 17 oktober*) daaraan is gewijd. De professoren Koen Algoed, Dirk Heremans en Theo Poeters ontwierpen een ander systeem dan het model-Kirsch dat ter tafel lag bij de communautaire discussies begin dit jaar.

Dat werkte met de overdracht van de opbrengst van de personenbelasting aan de deelstaten, en een gelijktijdige vermindering van de 'solidaire' federale dotatie tot een bescheiden 'sokkel'. In de onderhandelingen dreeven de Franstaligen die sokkel opnieuw zo hoog op, dat de zaak spaak liep.

De drie Leuvense economieprofessoren werkten een nieuw voorstel uit.

Zij gebruiken de personenbelasting om de gewesten te financieren, en laten die gewesten toe een aanvullende personenbelasting te heffen die ze aan de gemeenschappen moeten doorstorten. De gemeenschappen blijven verder gefinancierd met een deel van de opbrengst van de btw, maar die zou volgens Vives gelijk

Hoe armer de Waalse bevolking is, hoe meer geld het Waals Gewest krijgt. © photo news

Zoektocht naar brug om Franstalige koudwater- tervrees te overwinnen

moeten worden verdeeld en niet langer in het voordeel van de Franse Gemeenschap. De solidariteit krijgt in hun voorstel gestalte via een mechanisme geïnspireerd op de Duitse *Finanzausgleich* die nog altijd hét model is voor solidariteit tussen deelstaten. Die zou elk gewest minstens 95 procent garanderen van de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting. Het Brussels Gewest ten slotte zou een extra dotatie krijgen als tegemoetkoming voor de 'lasten

van de hoofdstedelijke functies'. Als het Waals en het Brussels Gewest erin zouden slagen de werkzaamheidsgraad van hun bevolking op te drijven tot het Vlaams niveau, zouden ze met die formule ongeveer evenveel inkomsten hebben dan Vlaanderen.

Hun nota suggereert eenzelfde overgangsmechanisme toe te passen als gebruikt werd in de periode 1989-1999. Het verschil werd dan tien jaar lang gecompenseerd, in afnemende mate. Dat moet de Franstalige partijen helpen de koudwatertervrees te overwinnen. Maar of dat lukt, valt nog af te wachten.

De Vives-beleidspaper schetst ook de prangende budgettaire toestand van de federale overheid. Die ziet haar beleidsruimte almaar verder aftakelen. Ze is een

doorgevloek. Van de 89 miljard euro die ze in 2007 inde, hield ze zelf amper 23 miljard over.

Het budget van de federale overheid zelf, daalde in 2007 tot 7,36 procent van de welvaart (bbp).

De winst, zo berekende Vives, ging maar voor een klein deel naar gemeenschappen en gewesten, die zagen hun deel stijgen met 0,3 procent van het bbp. Het is vooral de sociale zekerheid die almaar meer binnenhaalt: + 1,5 procent van het bbp meer in vijf jaar tijd (2002-2007).

Het enige middel om het land uit de rampenzone te halen, is de 'activering' van de bevolking: meer mensen moeten aan het werk. De deelstaten moeten dat realiseren, en die zullen dat beter doen dan nu, als ze 'financieel verantwoordelijk' zijn, luidt het.

Ex-kabinetschef Reynders dient klacht in tegen Financiën

Philippe Jacqui is boos omdat hij niet in het directiecomité zit. Hij staat echter aan het hoofd van een dienst die niet bestaat.

BRUSSEL (BELGA, DS) | Philippe Jacqui, directeur van de administratie Grote Ondernemingen bij de fiscus, heeft een klacht ingediend bij de Raad van State. Daarin klaagt hij de samenstelling aan van het nieuwe directiecomité bij Financiën.

Jacqui, een gewezen kabinetschef van minister van Financiën Didier Reynders (MR), neemt het niet dat hijzelf en collega-managers uit de afdelingen Patrimoniumdocumentatie en de Thesaurie niet benoemd zijn. Volgens de voorschriften van de Copernic-hervorming moet het hele management in het directiecomité opgenomen worden. Ironisch ge-

noeg bestaat de administratie Grote Ondernemingen alleen nog maar op papier omdat Copernic — het deel van de Copernicus-hervorming bij Financiën — nog steeds niet is uitgevoerd.

Als Jacqui gelijk krijgt, dan is dat voor Financiën een juridische ramp, schrijft *Knack.be*. Het zou betekenen dat de samenstelling van het huidige directiecomité, dat in juli gewijzigd werd omdat de vorige niet reglementair was, opnieuw aangepast moet worden. Het zou ook betekenen dat alle eerdere regularisaties van benoemingen die het huidige directiecomité doorvoert, overgedaan zouden moeten worden. (ste)

Minister hanteert radiostilte over problemen nucleair spaarvarken

Minister Magnette (PS) beseft dat 'er iets gedaan moet worden' aan het toezicht op de nucleaire provisies. Wat is onduidelijk.

BRUSSEL | Minister van Energie Paul Magnette (PS) wil niet reageren op de berichten over het gebrek aan toezicht op de nucleaire spaarpot Syntom (*DS 28 oktober*). In dat fonds zit intussen 5,2 miljard euro om de ontmanteling van de kerncentrales te financieren.

De commissie die toezicht moet houden op dat geld, blijkt helemaal niet te werken. Ze heeft geen geld, vergaderd bijna nooit en er zitten bovendien leden van Syntom — de gecontroleerde — in.

Op het kabinet Magnette wordt toegegeven dat er 'iets gedaan moet worden', maar wat is voor-

alsnog onduidelijk.

Oppositiepartijen Groen! en SPA bijten zich vast in het dossier en leggen lange vragenlijsten aan voor Magnette.

Tinne Van der Straeten (Groen!) wil weten waar het geld in geïnvesteerd is, hoe de toezichtcommissie versterkt zal worden en wat de laatste prognoses zijn over de bedragen die nodig zijn voor de kernuitstap.

SPA-senator Bart Martens maakt zich zorgen over de manier waarop het geld belegd is en wil garanties dat de gespaarde bedragen ook echt ter beschikking zijn wanneer de ontmanteling van de centrales begint. (lob)

KRETEN & GEFLUISTER

Rode vrienden (1)

Caroline Gennez (SPA) verklaart in het Nederlandse blad *Vrij Nederland* de oorlog aan haar Nederlandse collega Wouter Bos (PVDA). Het socialistische boegbeeld is minister van Financiën in Nederland en in die hoedanigheid 'heeft hij ons gerold', zegt Gennez. 'Bos heeft het heel slim gespeeld. Nederland heeft ABN Amro terug voor een spotprijs van 16,8 miljard euro, terwijl Fortis eerder 24 miljard heeft betaald voor de bank. En dan hebben jullie er ook nog de Nederlandse afdeling van Fortis gratis bijgekregen. Gefeliciteerd. Het Belgische deel van Fortis is nu in Franse handen en wij blijven achter met de holding en de slechte papieren.'

LDD ruziet

Het is oorlog bij Lijst Dedecker Limburg. De verwijten en beledigingen tussen de drie regionale afdelingen vliegen zo fel over en weer dat de nationale partijleiding heeft ingegrepen. Partijvoorzitter Jean-Marie Dedecker is de ruzies spuugzand en besliste daarom LDD Limburg onder curatele te plaatsen. De werking van het provinciaal en de regionale besturen wordt opgeschort tot na de verkiezingen. Als oplossing voor de machtsstrijd wordt er naar nieuwe gezichten voor de verkiezingen gezocht. Belangrijkste namen die circuleren: Armand Schreurs en plastisch chirurg Jeff Hoeyberghs.

Rode vrienden (2)

'Alle lof voor Bos, maar hij heeft wel heel eng-nationalistisch geopereerd. Alleen maar aan het Nederlandse belang gedacht. Terwijl we in een geglobaliseerde wereld wel met elkaar verder moeten. Jullie zijn tevreden, maar de ondergang van Fortis heeft hier tot grote onzekerheid geleid', zegt Gennez nog. In hetzelfde interview bekent ze wel: 'Bos heeft ons gerold, maar ik had het ook zo gedaan.'

Club

Voormalig premier Guy Verhofstadt (Open VLD) treedt binnenkort toe tot de Club van Madrid, een vereniging van een zeventigtal oud-staatschefs en -regeringsleiders die zich bezighouden met de versterking van de democratie in de wereld. Verhofstadt zal in november intreden en mag er naast andere oud-wereldleiders als Bill Clinton en Michail Gorbatsjov zitten. De Club komt van 12 tot 14 november in Rotterdam bijeen om te praten over sociale cohesie, integratie en diversiteit.

Met bijdragen van Wouter Verschelden en Tommy Thijs.